

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 28. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 23. marca 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 36.

Zasedanje Zbornice za trgovino, obrt in industrijo za Slovenijo.

Važne razprave v odsekih. — Pereča gospodarska vprašanja v plenumu.

V sredo in četrtek so se vršile v naši zbornici važne razprave o najbolj perečih vprašanjih naše trgovine, obrti in industrije. V sredo so zborovali odseki, v četrtek pa zbornični plenum.

ODSEKOVE SEJE

so vodili načelniki odsekov in zbornični podpredsedniki g. Ivan Ogrin, g. Dragotin Hribar in g. Leopold Bruderman. Razpravljalo se je: v trgovskem odseku o deerarizaciji pošt, o ekonomski službi naših konzulatov, o standardizaciji izvoza poljskih pridelkov, o pristopu k ženevskim arbitražnim konvencijam, o trgovini z vinom na drobno za uživanje izven lokalov, o dispensnih prošnjah, o načelnih obrtnopravnih vprašanjih, o obsegu obratovanja v konzumih, o ukinitvi zakona o pobijanju draginje in o krošnjarstvu. Obrtni odsek je razpravljalo o številnih dispensnih in koncesijskih prošnjah ter obrtnopravnih izjavah, o prirejevanju strokovnih tečajev za izobrazbo obrtništva, o prizadevanju zbornice za ureditev vprašanja obrtnopravnih pravic stavbnih obrtnikov ter o vprašanju obrtnega reda. Tako v trgovskem kakor v obrtnem odseku se je razpravljalo o odpiranju in zapiranju obratovašč in delovnem času v poslovalnicah. V industrijskem odseku se je razpravljalo o ureditvi trgovinskopolitičnih odnošajev z Bolgarijo, Poljsko, Turčijo, Egiptom, Francijo in kolonijami, o reviziji pristojbin za industrijske tire in skladiščne prostore na železnicah. V vseh treh odsekih pa se je razpravljalo tudi še o sodelovanju gospodarskih organizacij in korporacij pri prireditvi pridobnine za 1929 ter o načrtu zakona o nelojalni konkurenci.

PLENARNA SEJA.

V sredo ob 8.30 dopoldne se je začela plenarna seja, ki jo je otvoril zbornični predsednik g. Ivan Jelačin ml. Seji je prisostvovalo 43 zborničnih članov, vladni komisar načelnik g. dr. R. Marín in sekcijski svetnik g. dr. F. Ratej v zastopstvu velikega župana mariborske oblasti. Po pozdravu in pred prehodom na dnevni red je predsednik odgovoril na dve interpelaciji, ki jih je stavil v zadnji plenarni seji zbornični član g. Josip Rebek o izjavah podpredsednika zbornice g. Ivana Ogrina glede osemurnega delavnika in ukinitve nedeljskega pouka na obrtnonadaljevalnih šolah. V svojem odgovoru je izjavil g. predsednik, da izjav, katerih se tiče interpelacija, podpredsednik g. Ogrin ni podal v imenu zbornice.

Nato je g. predsednik podal obsežno poročilo o poslovanju zbornice in o njenih najvažnejših akcijah izza zadnje plenarne seje, ki se je vršila 5. decembra 1928. Dasi vsebuje to poročilo samo najvažnejše zbornične akcije, nudi vendar lepo sliko o velikem delu, ki ga je izvršila zbornica v tem razmeroma kratkem času za prosep naše obrti, trgovine in industrije. Glede na važnost poročila ga priobčimo v prihodnjih številkah našega lista po možnosti v celoti. Ob koncu poslovnega poročila se je dotaknil g. predsednik tudi poročil nekaterih zagrebških listov, ki v zadnjem času upravičeno razburjajo slovenske gospodarske kroge. Pri tem je izjavil:

»Zagrebški listi prinašajo redno novice o našem gospodarskem in vsakdanjem življenju. To je lepo in nam po godu, samo imamo vtis, da gre vendar preveč za senzacije. V poročilih o naših prilikah bi želeli ob-

jektivnosti in resničnosti, ako že dobrohotna presoja ni mogoča. Objektivnost in stvarnost je pa brezdvoma potrebna za serijozne časopise. Svojo nezadovoljnost moramo izražati napram pisanju o naših davčnih prilikah in o vesti, da so davčne napovedi za pridobnino v Sloveniji bile slabe, pa da bo treba revizij od strani oblasti. Mislim, da smo v Sloveniji baš zadostno storili svojo dolžnost glede plačevanja davkov in prav lahko pogrešamo pouk v zagrebških listih. Danes je v naših listih nova senzacija glede zbornice za banke v naši državi. Informirali smo se v prizadetih krogih in je dejstvo, da se naši denarni zavodi kot taki niti v svojem »Društvu denarnih zavodov« doslej niso pečali z vprašanjem ustanovitve zbornice za banke, pa se zategadelj tudi niso mogli izrekati za sedež take zbornice za celo državo v Zagrebu.«

Poročilo predsednika g. Ivana Jelačina ml. je vzela zbornica z burnim odobravanjem na znanje, nakar je v imenu pregledovalcev računov poročal zbornični član g. Jernej Ložar

o reviziji zborničnih računov za leto 1928.

Poročilo g. Ložarja je plenum soglasno odobril in se je dal zborničnemu generalnemu tajniku g. dr. Franu Windischerju kot računodajalcu absolutorij.

Zbornični tajnik g. Ivan Mohorič je nato podal izbrano in zanimivo poročilo

o deerarizaciji pošt

in o akcijah, ki jih je uvedla zbornica v tej zadevi. Od 207 pošt, ki bi se morale po ministrskem dekretu deerarizirati, pripada na področje poštne direkcije v Ljubljani 73 uradov, torej preko ¼. Od teh se nahaja pet pošt uradov v mestih, 17 v trgih, od teh 10 v ljubljanski in 7 v mariborski oblasti. Od deerariziranih pošt ima 19 poleg običajne poštne tudi brzojavno službo, 9 telefonske centrale, 43 pa brzojavno in telefonsko službo skupaj. Poštno ministrstvo je zbornični predstavi in številnim direktnim protestom v toliko ugodilo, da ostane 32 pošt še nadalje državnih, do čim se ostalih 41 ima deerarizirati. S tem je bilo za 44 % vseh prizadetih pošt vprašanje ugodno rešeno. Erarične naj ostanejo vse pošte, ki štejejo preko 28.000 delovnih enot. Poročilo tajnika g. Mohoriča, kojemu so sledili vsi z zanimanjem, je zbornica soglasno odobrila.

Nato je sledilo poročilo

o ureditvi odpiranja in zapiranja in o delovnem času

v trgovinskih in obrtnih obratih. To poročilo je podal zbornični tajnik g. dr. Ivan Pless. Poročal je o zborničnih akcijah po uveljavljanju uredbe z dne 3. maja 1928, nadalje o poteku ankete, ki se je vršila v Zagrebu dne 2. t. m. v navzočnosti ministra za socialno politiko g. dr. M. Drinkoviča, ter o stališču, ki so ga zavzeli na tej konferenci zastopniki gospodarskih zbornic.

Sledilo je poročilo o načrtu zakona o nelojalni konkurenci.

O načrtu je poročal tajnik zbornice g. dr. Josip Pretnar. Poročilo vsebuje historijat in zbornične predloge za spremembo nekaterih določil načrta. Poročilo, ki bo gotovo zanimalo vse naše interese, priobčimo v prihodnji številki v celoti.

Zbornični član g. Anton Stergar je poročal nato o zakonu

o pobijanju draginje

ter je po izčrpnem poročilu o tem predmetu stavil predlog, da uvede zbornica na kompetentnih mestih potrebno akcijo za to, da se ukine zakon o pobijanju draginje z dne 30. decembra 1921, ki ni dosegel nikakih pozitivnih uspehov, pač pa je, kakor dokazuje praksa, izpostavil radi kršitve golih formalnosti neupravičenim šikanam male ljudi, ne da bi imel vpošten vpliv na regulacijo cen. V utemeljitvah te zahteve navaja, da je bilo v Sloveniji v letu 1928 radi kršitev določil tega zakona kaznovano 22 trgovcev in obrtnikov, med njimi 13 samo radi opustitve označbe cen. Kaznovanih je tudi 8 gostilničarjev, vsi s stajališčem v manjših občinah. Vsi obsojeni so revnejši mali obrtniki, kaznovani za dejanja, glede katerih ne bi pač nikdo mogel trditi, da bi mogla kakorkoli vplivati na gibanje cen ali na aprovizacijo trgov. Njegov predlog, da se ponovno uvede akcija za ukinitve tega zakona, kar so storile že vse države, kjer so tekom vojne ali neposredno po vojni uvedli take prisilne mere, je sprejela zbornica soglasno.

Soglasno je odobrila zbornica tudi predloge, ki jih je stavil za

pobijanje krošnjarstva

zbornični član g. Krištof Španiček. Predlogi se tičejo v glavnem izpopolnitve naredb, ki jo je izdalo ministrstvo trgovine in industrije dne 27. junija 1928 o krajih, v katerih je krošnjarjenje prepovedano ali omejeno kakor tudi o krajih, v katerih prebivalci uživajo glede krošnjarjenja posebne ugodnosti.

Posebno zanimivo je bilo poročilo zborničnega podpredsednika g. Ivana Ogrina

o delavskem zavarovanju.

G. Rebek se izčrpnim izvajanjem podpredsednika g. Ogrina, ki jih na drugem mestu priobčujemo v celoti, priključil, ter izjavi, da je reorganizacija v interesu zavarovanja samega potrebna. Želimo izboljšanja in ne demontaže, kakor se je to napačno tolmačilo v javnosti.

Samostojni predlogi zborničnih članov.

Zbornični član g. A. Stergar je predlagal, da se opozori vsa oblastva na takse predpise, po katerih so gremijalne organizacije glede svojih vlog, ki jih pošiljajo državnim oblastvom v izvrševanje svojih zakonitih dolžnosti, kolka proste. Zbornični član g. Maks Turnšek je predlagal, da se intervenira, da se zopet dovoli splavarjem popust na železnicah. Tudi je g. Turnšek predlagal, da se pri poštini pristojbinah za paketni promet uvede zaračunavanje po conah. Predlog podpredsednika g. Ivana Ogrina se tiče reekspedicije lesa in zahteve, da se reekspedicija dovoli ne samo na postaji Brezovica, ampak na vseh naših postajah, ki pridejo v poštev za izvoz lesa v večjem obsegu. Zbornični član g. Josip Rebek je stavil tri predloge, in sicer glede prireditve tečaja za avtogensko varenje v Ljubljani, glede obligatorne preiskave vajencev in glede podkovske šole v Ljubljani. Zbornični član g. A. Sušnik govori v svojem predlogu o težavah, ki jih povzročajo poslovnemu svetu neenakost eksekucijskih predpisov ter prosi, da se uvede akcija za čimprejšnjo uzakonitev enotnega izvršilnega reda. Direktor g. A. Krejči iz Ruš je stavil dva predloga, od kojih se tiče prvi revizije predpisov o tlakarini in postavini, drugi pa glede davčne prostosti dotiranja posebnih rezervnih fondov pri podjetjih, ki so vezana na javno polaganje računov. Gosp. M. Hohnjec iz Maribora je predla-

gal, da se napravi posebna akcija za zopetno uvedbo štiri odstotne davčne varšine ob izvozu. Zbornični član gosp. Golčar se je v svojem predlogu zavzel za prireditev tečajev za združne funkcionarje. Njegov predlog je bil odkazan obrtnemu odseku.

Z ozirom na vesti v dnevnem časopisu, da se morajo prevozi drv za kurjavo izvršiti do konca avgusta, je zbornični član g. dr. E. Rekar predlagal, da naj se intervenira pri ministru, da se ta odlok razveljavi, ker bi sicer imel za interese v zborničnem področju težke in usodne posledice. Izval bi tudi veliko podražitev drv za kurjavo v zimski dobi, kar bi močno prizadelo vse konsumente. Nujni predlog je stavil tudi zbornični član g. S. Florjančič, ki gre za tem, da se omogoči zbornici, da bo pri vseh pogajanjih za sklepanje trgovinskih pogodb zastopana po svojih referentih. Gosp. A. Oset iz Maribora je v svojem predlogu prosil, da se naj načrt novega obrtnega zakona dostavi vsem gospodarskim korporacijam v izjavo, čim ga bo ministrstvo poslalo zbornici. Zanimiva debata se je razvila o predlogu, ki ga je stavil zbornični član g. Plut in ki se tiče neracionalne eksploatacije gozdov po inozemih. Po izčrpnih diskusiji in po predlogu zborničnega generalnega tajnika gosp. dr. Frana Windischerja se je zadevo odkazalo industrijskemu odseku, da razpravlja o njej na svoji prvi seji.

Ker je bil dnevni red izčrpan, je zbornični predsednik g. Ivan Jelačin zaključil ob 13. uri javno plenarno sejo, nakar se je vršila še tajna seja.

O zavarovanju delavcev.

V plenarni seji Zbornice TOI dne 21. t. m. je podal zbornični podpredsednik g. Ivan Ogrin naslednje zanimivo poročilo o delavskem zavarovanju:

Kot član nadzorstva Srednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu čutim dolžnost, da podam kratko poročilo o tej važni ustanovi.

Dne 14. maja 1922 smo dobili nov enoten zakon o zavarovanju delavcev. V zmislu določil tega zakona se je socialno zavarovanje v naši državi popolnoma unificiralo ter je začelo novo poslovanje po tem zakonu dne 1. julija 1922. Zakon o zavarovanju delavcev urejuje:

1. bolniško zavarovanje,
2. zavarovanje proti nezgodam in
3. zavarovanje za starost, onemoglost in smrt.

Dočim sta se prvi dve panogi zavarovanja takoj uvedli, se ni še uvedlo zavarovanje za starost, onemoglost in smrt. Izvajanje zavarovanja nadzira ministrstvo za socialno politiko. Kot vrhovno upravno mesto zavarovalnih institucij obstoji Srednji urad, katerega sedež je bil predviden za dobo 10 let, to je do leta 1932 v Zagrebu, nato pa se ima prenesti v Beograd. Kot prva in stanca v zavarovanju poslujejo okrožni uradi. Teh je po številu 24. Poleg teh so še tri privatne društvene bolniške blagajne in sicer blagajna trgovske »Omladine« v Beogradu, Društvo Merkur v Zagrebu in Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani. V celem imamo torej 27 edinic. Vseh zavarovalnih članov je bilo po stanju meseca avgusta 1928 594.457, od teh pri okrožnih uradih 577.000 in pri društvenih blagajnah ca. 17.500.

Da se more dobiti vsaj približno sliko o obsegu in veličini zavarovanja, naj navedem, da je znašal ob zaključku leta 1927 celotni promet panoge bolniškega zavarovanja okoli 239.5 milijona dinar-

jev in koncem lanskega leta pa okoli 249.4 milijona dinarjev. Dohodki ne-
zgodne panoge so znašali pa blizu 66
milijonov dinarjev, skupno torej okoli
305.5 milijona dinarjev, z obrestmi in
drugim pa skupno približno 316.9 mi-
lijona dinarjev.

Ako pogledamo podatke, ki se tičejo
specijelno Okrožnega urada v Ljubljani,
čegar delokrog obsega celo Slovenijo,
vidimo, da ima ta urad po stanju me-
seca avgusta lanskega leta 93.600 članov.
Vplačil pa je bilo leta 1927 v Ljubljani
na prispevkih okoli 36.7, na zavarova-
nju pa okoli 8.3 milijonov, skupno torej
okoli 45 milijonov dinarjev. Po številu
zavarovancev je ljubljanski okrožni urad
med vsemi največji, nato pride Beo-
grad s ca. 62.000 zavarovanci in Zagreb
s ca. 59.000 zavarovanci. Nekateri okrož-
ni uradi so zelo majhni. Takih uradov,
ki nimajo čez 20.000 zavarovancev, je
okoli 15. Okrožni uradi imajo v posa-
meznih večjih krajih svojega okoliša po-
slovalnice. Delokrog teh poslovalnic pa
je zelo neznan.

Upravni sistem zavarovanja je, kakor
sem že omenil, popolnoma centralisti-
čen; sloni sicer na principu vzajemnosti,
da močnejši pomaga slabjšemu, vendar
je materijalna škoda, ki jo povzroča
centralistično organizirana uprava za-
varovanja, prevelika in bi se vse pred-
nosti in dobrote vzajemnosti dale doseči
tudi v drugi obliki.

Pred vsem trpi radi centralističnega
sistema v upravi sledeče: Dela se vse
posle dvojno, vse upravne in samouprave
procedure se vrše dvakratno, kar pov-
zroča veliko izgubo na času in upravnih
stroških. Kompetenca okrožnih uradov
je neznatna. To pa povzroča, da se
v centrali delo kopiči in se tako upravni
aparati birokratizira. Uradovalni in
upravni sistem je že itak preokoren.
Vsaka instanca se deli v upravo, v pred-
sedstvo, upravni odbor in plenum, in
količkaj pomembne zadeve preromajo
dvakrat celo to pot. Zato se pri urado-
vanju vse preveč piše in piše. Upravni
stroški so zato tudi ogromni. V letu
1927 so znašali pri bolniški panogi
42.577 milijonov ali 17.78% vseh dohod-
kov, pri zavarovalni panogi pa 11.382
milijonov ali 17.25%.

Sistem knjigovodstva je zastarel. Pre-
vzelo se ga je od prejšnjih zagrebških
bolniških blagajn in že zdavnaj ne more
odgovarjati potrebam. Tudi način pri-
javljanja in odjavljanja članov ni pri-
poročljiv.

Kar se tiče bolniškega zavarovanja so
še posamezni okrožni uradi glede letne-
ga budžetiranja malo samostojni. Cen-
trala jim mora dovoljevati eventualno
zvišanje prispevkov, da se budžetiranje
obdrži v ravnovesju. Za nezgodno zava-
rovanje vrše okrožni uradi samo prene-
šen delokrog Središnjega urada, toda o
drugem nimajo sploh ničesar govoriti,
tako, da se pravzaprav lahko reče, da
obstoja tu samo ena sama velika privi-
legirana zavarovalnica za celo Jugos-
lavijo.

Nezgodno zavarovanje sloni na tako-
zvanem kapitalnem kritju, to je, ob vsa-
kem nesrečnem slučaju je treba nabrati
tak kapital, da se iz donosa tega kapi-
tala potem krijejo rente ponesrečen-
cev ali njih svojcev.

Prispevke za zavarovanje proti nez-
godam mora plačevati sam podjetnik,
ne da bi smel kaj odtrgati delojemalcu,
dočim nosita bolniško zavarovanje vsak
po polovici. Tu leži glavna pogrška v
tem, da imajo tudi tukaj, dasi plačujejo
prispevke sami gospodarji, pravico skle-
panja tudi delavci ter so pri vseh skle-
pih tudi ti paritetno zastopani. Da bi
bile pri nas razmere povsod enake, bi
bilo precej bolje, a žal temu ni tako.
Dočim smo imeli pri nas v Sloveniji za-
varovanje tako za bolezen, kakor tudi
za nezgode že pred skoro 40 leti, se to
v drugih pokrajinah naše države šele
sedaj upeljuje in znano je, da to zelo
slabo napreduje. Zato tem hujše občuti-
mo bremena ravno mi, ki točno vršimo
tako dolžnost zavarovanja, kakor pla-
čevanja.

Sistem kapitalnega kritja le polagoma
nabira potrebni kapital za rente in žal
ga tudi najbolj ne nalaga. V zmislu
§ 237. statuta je vlagati kapital od za-
varovalne panoge v rentabilne investi-
cije, in sicer 75% v nepremičnine in
premičnine in 25% v državne papirje.
Že po značaju te socialno tako važne

naprave je gotovo, da se del imovine,
kojo se hoče investirati v nepremičnine,
dā za socialno važne naprave, t. j. urad-
ne prostore, ambulatorije in eventualno
sanatorije. Nikakor pa to ne sme postati
glavni pogoj, kakor je to žal pri nas že
postalo.

Glede vsega, kar se je dosedaj inve-
stiralo za te nepremičnine, se zahteva,
da donša 6-odstotno obrestovanje in
1-odstotno amortizacijo. Računsko se si-
cer to da izpeljati, v resnici pa ne.

Vsi dohodki te grane v letu 1927 so
bili 66 milijonov, od tega pa se je pla-
čalo za rente skoro 28.758 milijonov.
Torej še zdavnaj ne bode kapital tolik-
šen, da krije vse rente. Okrožni uradi
morajo skrbeti za sigurno in visoko
obrestovanje v tej panogi, pa kljub temu
je ta panoga od leta do leta pasivna.
Lani je dosegel deficit okoli 6 milijonov,
dasi se je povešal prispevek od 5 na 6%.
In sedaj se že hoče povešati nezgodno-
zavarovalne prispevke na 7% za nevar-
nostni odstotek 100.

Od nepremičnin se je dosedaj največ
investiralo na Hrvaškem, ker je tam
centrala. Koncem leta 1927 je bilo vsega
kapitala nezgodnozavarovalne panoge
naloženega v stavbah 109.508 milijonov,
od tega v Zagrebu in njegovi okolici
okrog 62 milijonov, sedaj že več, pri-
bližno 70 milijonov, medtem ko je v
celi Sloveniji investirano le ca. 17 mili-
jonov. Okrog 22 milijonov je v bankah
inkluzivno par milijonov, ki je v držav-
nih papirjih.

Podjetja, kot sanatorij »Klenovnik«,
kjer je danes investirano čez 20 milijon-
ov dinarjev, je pasivno. Pasiva so zna-
šala lansko leto 756.000 Din. Pri sana-
toriju »Brestovcu«, kjer je investiranih
7 milijonov, pa so znašala pasiva 818.544
dinarjev. Tudi sanatorij »Krašeni dok
v Bosni, kjer znašajo investicije ca. 7
milijonov, je pasiven za 905.088 Din.

Ne bom govoril, s kakimi žrtvami in
težavami mora Središnji urad in Okrož-
ni urad zagrebški vzdrževati ogromno
zgradbo v Zagrebu, kjer je investirano
okrog 30 milijonov. To so vse posledice
tega, ker se ni denar smotreno investi-
ral in se še investira. Sedaj ko se bliža
leto 1932 in ko se ima prenesti centrala
v Beograd, je treba tudi tam pričeti z
zgradbo nove palače. Zemljišče se je že
kupilo za menda ca. 6 milijonov, stavba
pa bode stala okrog 40 milijonov. Osnov-
ni načrti so se že razpisali in samo stro-
ški za honorarje ocenjevalni komisiji teh
načrtov bodo znašali ca. 300.000 Din.

Veliko plodonosneje bi se denar na-
lagal, ako bi se namesto investicij za
lastne stavbe posojalo denar proti var-
nim hipotekam.

Posebno poglavje tvorijo ogromne po-
neverbe, ki se vršijo v nekaterih delih
države, kakor tudi zaostanki na prispev-
kih. Pri našem okrožnem uradu je v
tem oziru boljše in so razmere urejene.
31. decembra 1927 je bilo pri Središnjem
uradu za ca. 159 milijonov dinarjev za-
ostankov. Največji zaostanek ima Okrož-
ni urad v Beogradu, skoro 53 milijonov,
Skoplje 9 milijonov, Ljubljana ima 13.5
milijonov. V procentih prvi 143%, drugi
115.5%, tretji 29.5%. Naj pripomnim,
da je normalni zastanek, kjer se račune
ne more vsak dan sproti kasirati, za pri-
bližno eno tretjino vseh prispevkov, to
bi bilo za leto 1927 okrog 100 milijonov.
Tudi je že dokazano, da se mali okrožni
uradi ne morejo držati, ampak da je
ustvariti večje urade tako, da bi se dalo
vse državno področje deliti na štiri ali
pet popolnoma samostojnih upravnih
edinic. Po dosedanjih izkušnjah bi mogle
take večje edinice uspešno vršiti svoje
funkcije in to v prid zavarovanju sa-
memu, pa tudi zavarovancem in gospo-
darstvu.

Iz vsega tega poročila sledi, da je re-
organizacija zakona za zavarovanje de-
lavcev sila potrebna in da predstavlja
to eno izmed najbolj perečih vprašanj.
Visoki zbornici zato predlagam, da
vzame moje poročilo na znanje ter
sklene:

Predsedstvu se naroča, da v zmislu
poročila izdela spomenico na kompeten-
tne ministristva ter jih naproša, da se
čimprej reorganizira naše socialno za-
varovanje, pri čemer naj bi se osvojil
princip, da je v tem pogledu porazdeliti
celo državno področje na štiri do pet po-
polnoma samostojnih nosilcev zavarova-
vanja.

Ekonomska služba konzul- latov.

(Iz poročila tajnika Zbornice TOI
g. Ivana Mohoriča na seji trgovskega
odseka dne 20. marca.)

Na podlagi rezultatov prejšnjelet-
nih anket je izdalo ministrstvo zuna-
njih zadev pretekli mesec nove in-
strukcije za konzularno službo. Z za-
dovoljstvom lahko ugotovimo, da so
instrukcije sestavljene popolnoma v
zmyslu predlogov, ki jih je stavila
naša zbornica v toku omenjene an-
kete. Nas zanimajo predvsem določ-
be, ki se tičejo dolžnosti konzulatov
glede zaščite naših gospodarskih in-
teresov v inozemstvu in so obseže-
ne v drugem oddelku instrukcij. Ta
oddelek obsega najprej splošne pred-
pise glede skrbi konzulatov za go-
spodarske interese, naslednje posebn-
no poglavje je posvečeno konzular-
nim poročilom, nato vsebuje v tretjem
odseku navodila glede dajanja trgov-
skih informacij, a zaključni četrti del
vsebuje predpise in navodila glede
ekonomske propagande za naš izvoz
in za naš tujski promet v inozemstvu.

Uveljavljenje tega pravilnika po-
meni velik korak napredka za našo
konzularno službo, katerega pozitivne
uspehe pričakujemo že v tekočem
letu. Res je, da predpisi, izdani za-
enkrat samo na papirju, izdani lju-
dem, ki dosedaj niso imeli zadostnih
ali pa prav nikakih stikov z gospo-
darskimi krogi in ne poznajo dovolj
praktičnih prilik in potreb našega go-
spodarstva, ljudem, katerim mnogo-
krat manjkajo celo osnovne informa-
cije o naši gospodarski zakonodaji in
ki tudi nimajo pripomočkov, ki so
potrebni za vršenje informativne služ-
be, ki so se dosedaj pretežno bavili
z administrativnimi in policijskimi
posli, še ne pomenijo vsega, ker je
predpogoj za dobro pojmovanje teh
instrukcij in zadovoljivo poslovanje v
interesu naše zunanje trgovine stro-
kovno razumevanje problemov naše
zunanje trgovine. Zato je izdajanje pra-
vilnika le en korak v tej smeri, da
se naša konzularna služba reorgani-
zira in spravi na višino moderne
dobe in naših gospodarskih potreb.
Vsekakor pa je zadovoljiv znak pri-
četka dela v željeni smeri, kakor so
to zbornice predlagale že na svojem
kongresu v Beogradu leta 1924.

Pravilnik za konzularno službo
predpisuje, da mora vsak konzulat
ščititi interese naše zunanje trgov-
ine, kjer se jih izigrava ali ogrožava
in kjer se kršijo dobri odnošaji, od-
nosno določbe sklenjenih trgovinskih
pogodb. Naloga vsakega konzula je,
da zasleduje kretanje naše zunanje
trgovine v svojem področju in da de-
luje na to, da naši proizvodi prodrejo
na inozemska tržišča in si tam utrdijo
svoje postojanke. Zato mora točno za-
sledovati konkurenčno ravnotežje, po-
slovne in kreditne prilike, trgovske
običaje in vse pojave na svojih trži-
ščih ter delovati na to, da se naši
proizvodi v inozemstvu dobro spo-
znajo in pričnejo plasirati. Ako pro-

met v posameznem predmetu naza-
duje, je naloga konzula, da razišče
vzroke takih pojavov in o njih takoj
poroča vladi. Kjer opazi možnost no-
vih kupčijskih prilik za naš izvoz, je
dolžan pravočasno opozoriti naše me-
rodajne kroge. Glavno pažnjo mora
posvetiti našemu izvozu. Intervencije
v prilog inozemskih firm, da poveča-
jo svoj uvoz v našo državo, niso nje-
gova naloga, niti dolžnost, dasi opa-
žamo — mimogrede povedano — da
se to še vedno žal mnogokrat dogaja.
Konzuli imajo pripravljati gradivo za
nove trgovske pogodbe, opozoriti na
vpliv in posledice, ki jih imajo po-
godbe tretjih držav na našo trgovino
in poročati, kadar postanejo posa-
mezne določbe naših trgovskih po-
godb obsolete in preživele.

Vsa svoja opažanja in zaključke iz
svoje prakse ima predložiti konzul
ministrstvu zunanjih zadev v svojih
poročilih. Poročila so po svoji sestavi,
vsebinski in značaju raznih vrst. Razlo-
čujemo splošna in posebna, redna od-
nosno izredna ter z ozirom na vse-
bino administrativna odnosno zaupna.
Določbe pravilnika glede sestave po-
ročil so — to moramo javno priznati
— vseskozi na višini in poročila, ki
se bodo po teh predpisih sestavljala,
bodo nudila zbornicam in vsem po-
slovnim krogom zelo dobro in porab-
no gradivo in informacije za pravilno
orientacijo naše zunanje trgovine.

Redna poročila se ima sestaviti o
preteklem letu do 1. aprila prihod-
njega leta. V njem se ima podati
splošen pregled gospodarske politike
dotične države v primeri s prejšnjimi
leti in z ozirom na posebne interese
našega izvoza v dotično državo. V po-
ročilu morajo biti očitani izgledi za
bodoči razvoj kupčijskih odnošajev
in navedeni viri, iz katerih so bili
podatki za sestavo poročila črpani.
V izrednih poročilih, pri katerih je
glavno ekspeditivnost, se ima poro-
čati o izrednih gospodarskih dogod-
kih in pojava, o osnutkih novih za-
konov, ki so važni za naš izvoz. Ob-
enem je treba v njih obdelati vsa
vprašanja iz praktične kupčijske teh-
nike in trgovske politike, ki vplivajo
na naš izvoz, njegovo intenziteto in
propagando. Tu prihajajo v poštev
velike dobave, velika javna dela, sno-
vanje novih industrijskih podjetij,
veliki vzorčni sejmi in razstave, poro-
čila o stanju žetve, nove prometne
zveze in priredbe itd.

V teh poročilih je treba posebno
pažnjo posvetiti specialnim prilikam
in zahtevam tržišč dotičnega konzul-
arnega področja, opozoriti naše inte-
resente zaupno na nesolidne tvrdke,
pojave nečedne tekme, na nove tarif-
ne in carinske predpise ter ugodne
prometne zveze.

Načela, ki veljajo glede dajanja
trgovskih informacij, so po odredbah
pravilnika sledeča:

Prošnjam za trgovske informacije
je treba ugoditi neposredno z naj-
večjo ekspeditivnostjo in niti eno za-
prosilu ne sme ostati brez odgovora.
Informacije morajo biti nepristranske

Kvalitetna znamka

Zahte-
vajte
povsod!

BREZPOSELNOST V JUGOSLAVIJI.

Po uradni statistiki je iskalo v Jugo-
slaviji v lanskem letu dela 125.000 mo-
ških in 13.652 žensk. Ponujeno je bilo
delo za 32.500 moških in za 4294 žensk.
Posredovanja so se izvršila v 25.700 slu-
čajih, med temi 3591 žensk. Brez po-
sredovanja je dobilo delo 97.240 moških
in 9521 žensk. Na koncu leta je znašalo
število dela iskajočih 10.301, med njimi
1662 žensk. Razmerje med povpraševa-

njem po delu in med ponudbo je 100:27.
Število posredovanj znaša 18.4% po-
vpraševanj. Tekom leta je bilo izdanih
1.482.000 Din rednih brezposelskih pod-
por in 157.000 Din izrednih. Potovalne
podpore so znašale v denarju 206.000
dinarjev, in natura 51.000 Din. Voznih
listkov so izdali za 5.058.000 Din. To po-
ročilo je pa samo delno.

IZVOZ VINA IZ JUGOSLAVIJE.

V jugoslovanskem trgovskem ministr-
stvu so na novo pričeli proučevati vpra-
šanje izvoza naših vin. Pripravljajo se
odredbe za zopetno osvojitve avstrijskega
in češkoslovaškega trga, ki sta se
nam odtujila. Od pomnoženega izvoza
vina iz Jugoslavije bi se okoristilo vse
naše narodno gospodarstvo.

ZA ENOTNOST PISAVE.

Pod gornjim naslovom smo priobčili
v zadnji številki prav zanimivo raz-
pravo, ki je vzbudila živahen interes
tudi v izven trgovskih krogih. Razpravo
je napisal g. Fran Stupica, veletržec z
železnino v Ljubljani.

Priporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

Razpehuje v kraljevini SHS Fran Kaav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 6

MAGGI-jevo izdelke za juhe.

Lahka prodaja!
Dober zaslužek!

in je treba posebno pažljivo posvečati verodostojnosti vira, iz katerega se črpajo podatki. Pismene informacije se daje samo onim organizacijam, katerim bo ministrstvo zunanjih zadev dalo odobrenje za neposreden promet s konzulati. Posameznikom pa se daje informacije le, če se osebo obrnejo na konzulate. Informacijskim pisarnam, ki same le posredujejo trgovske stike, konzulati niso obvezni dati informacij. Inozemskim trgovcem se lahko dajejo splošne informacije o uvoznih in izvoznih predpisih, carinskih odredbah v naši državi in naslovi domačih trgovcev, nadaljno posredovanje se jim ima vskratiti. Našim trgovcem, trgovskim potnikom in podjetjem se ima iti v vsakem oziru na roke in jim dati potrebne informacije, vendar to posredovanje ne sme iti tako daleč, da bi postal konzulat neke vrste komisijonar ali agent dotičnih tvrdk. Zato morajo imeti konzulati vse potrebne pripomočke, zakone in carinske predpise, naslovni material in drugo informativno gradivo. Za kolkovanje vlog na konzulate veljajo predpisi taksnega zakona.

Ekonomski propagandi imajo konzulati posvečati največjo pažljivo, obenem pa jim pravilnik baš v tem oziru priporoča tudi največjo opreznost in nepristranost. Konzulati pri dajanju informacij ne smejo nikdar navajati interesentom samo ene tvrdke, ako obstoja več tvrdk iste stroke. Konzulati morajo skrbeti za udeležbo naših interesentov na inozemskih sejmih in razstavah, toda le na onih, od katerih lahko pričakuje naša izvozna trgovina pozitivnih koristi. Konzuli imajo zasledovati tudi delo pooblaščenih trgovskih agencij v inozemstvu in v primeru, da zaznajo za posledice, ki bi lahko škodovali reputaciji in dobremu slovesu naše zunanje trgovine, takoj zapupno poročati ministrstvu. Istotako imajo tudi opozoriti na nesolidne in nereelne firme. Posebno pažljivo morajo posvečati razpravam v dnevnem političnem in strokovnem časopisu o naših gospodarskih razmerah in sami skrbeti za pravilno informacijo, izdajanja propagandnih brošur itd.

Ponudbe in povpraševanja.

Antonio Ferrini, Antichità, Via Zamboni 40, Bologna, želi stopiti v trgovske zveze s tukajšnjimi podjetji, ki bi mu mogla dobaviti oglje, pa tudi les.

Rag. Gaetano di Gregorio, perito commerciale, Catania, Via Pozzo Mulino No 22, želi stopiti v kupčijske stike s tukajšnjimi izvoznimi tvrdkami za les.

Gosalbès Frères céreales-légumes secs, Oran, 6, Rue de Paris, želi stopiti v kupčijske stike s tukajšnjimi izvoznimi tvrdkami za fižol in grah v svrhu nabave večje količine.

Informacijska družba: Auskunftei, Alpenländische Informations-Gesellschaft, Linz a. D. (Avstrija), se priporoča jugoslovanskim eksportnim tvrdkam z željo, da se obrnejo na njo v svrhu informacij o kreditnih razmerah svojih avstrijskih odjemalcev.

Dunajski velesejm izkazuje prav zadovoljive zaključke. Zlasti udeležba inozemstva je bila to pot številnejša kot pri prejšnjih sejmih. Kupčije so sklepale tako nasledstvene države kot dežele daljnega inozemstva.

Redni letni občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani.

(Konec.)

Poročilo k računskemu zaključku je podal gremijalni blagajnik trgovec g. Ivan Zeleznikar, katerega je občni zbor soglasno odobrila. Proračun izkazuje Din 623.062:50 potrebščin, med katerimi je najvažnejša postavka fond za zgradbo gremijalne trgovske šole v iznosu Din 500.000.—. Navzočim je bil podrobno obrazložen program zgradbe Trgovskega doma, v katerem bi dobila gremijalna trgovska šola svoje lastne prostore. Tudi ta postavka je bila izvzemši enega glasu soglasno sprejeta. Glede načina pobiranja tega prispevka bo v zmislu obrtnega reda in gremijalnih pravil sklepal gremijalni odbor na prvi seji.

O ustanovitvi bolniške blagajne samostojnih trgovcev je poročal g. Jos. J. Kavčič in predlagal občenemu zboru, da se čimprej ustanovi to društvo, ki naj ima zaenkrat značaj prostovoljnega vstopa. Če bi se pokazala potreba po ustanovitvi prisiljenega zavarovanja samostojnih trgovcev, bi se pristopilo na prihodnjem občenem zboru s takim predlogom. Občni zbor je poročilo g. Kavčiča vzel z odobravanjem na znanje in soglasno priznal potrebo ustanovitve takega društva.

Nato so se vršile dopolnilne volitve, pri katerih sta bila izvoljena v odbor g. Jos. Bahovec in g. I. Medved.

Pri slučajnostih sta bila stavljeni dva predloga. V prvem se predlaga, da se v bodoče zahtevajo za vstop v gremijalno šolo trije razredi meščanske ali srednje šole. Po vsestranski debati je bilo sklenjeno, da se bo v bodoče sprejemalo v gremijalno šolo vajence, ki so dovršili dva razreda srednje ali meščanske šole ali 8 razredov osnovne šole. Nadalje je šolski odbor stavil občenemu zboru predlog, da se uvedejo vajenske preizkušnje. Predlog se glasi:

»Med mere, ki naj omeje prevelik, kakor tudi nezadostno usposobljen dotok v trgovino in izboljšajo trgovski naraščaj in stan, spada tudi zahteva po vajenski preizkušnji. To je zahteva trgovskih organizacij, pa tudi strokovnih udruženj trgovskih sotrudnikov. Za malo število prostih mest je vedno mnogo preveč slabo izšolanega in premalo uporabnega naraščaja na razpolago. Vključ obilici ponudnikov ni izbire, težko je dobiti sposobnega sotrudnika. Temu nezdravemu razmerju naj skuša odpomoči tudi uvedba vajenske skušnje, ki bo do dobra prereševala vajenske vrste in pustila v

sotrudniški stan le dobro podkovanega trgovskega vajence. Na ta način se bodo razredile vrste brezposelnih trgovskih pomočnikov, kar bo izboljšalo mezdne razmere in kvalifikacijo. Iz takih sotrudnikov bodo nastali izobraženi in smotreni trgovci.

Specijalna strokovna vprašanja naj pokažejo, je-li je vajenec v svoji stroki doma in kako reagira na predočemu najraznovrstnejše situacije, n. pr. kako zna prodati slično blago, če ni zahtevanega, kako se obnaša, ako v obče ne more postreči, ako stranka z grajo kako robo vrne. Če pride kopec, za katerega je znano, da je povsod dolžan in ga je treba lepo odpraviti, kako bi sprejel potnike ali druge zastopnike v gospodarjevi odsotnosti, kako se saldira račun, kam se izknjiži denar, kako se preračuni tovarni list, poštnina, carinska priznanica ali kaj sličnega.

Obči del skušnje pa bi obsegal predvsem vprašanja, ki naj bi kazala stopnjo njegove izobrazbe in civilizacije. Treba je ugotoviti, da-li ima vajenec lep nastop, dobre manere, prijazno obnašanje itd. Vse to spada v okvir vajenske skušnje, ki bo dovedla do lepih uspehov.

Vsled tega predlaga gremijalni odbor v soglasju s šolskim odborom gremija trgovcev v zmislu § 18., točke f, ki določa, da spada pod delokrog gremijalnega zbora sklepati o ureditvi vajenskih preizkušenj, današnjemu občenemu zboru sklep, da se na gremijalni šoli koncem vsakega šolskega leta uvedejo vajenske skušnje, na podlagi katerih postane vajenec, ki je dovršil tri razrede gremijalne šole, usposobljen za trgovskega sotrudnika.

Občni zbor pooblašča šolski odbor gremija trgovcev, da izdela in pripravi vse tozadavne predpise glede vajenske skušnje.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Končno se je v zmislu odloka velikega župana in mestnega magistrata sklenilo vstaviti v gremijalna pravila določbo, da se mora vsak vajenec ob nastopu svoje učne dobe dati zdravniško preiskati predvsem od zdravniške okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

Opozorjamo na gornje sklepe vse gg. trgovce učne gospodarje, da se teh navodil strogo drže, ker ne bo gremijalni oziroma šolski odbor v tem pogledu delal nikake izjeme.

Poročilo gremijalnega tajnika bomo objavili v celoti v prihodnjih številkah, kakor tudi govor tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Mohoriča.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Ljubljani se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 9. aprila t. l. pri direkciji drž. železnic v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Jesenicah se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 10. aprila t. l. pri direkciji drž. železnic v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

RAZPIS NATEČAJA.

Razpisujejo se službe pogodbenih poštarjev pri teh-le poštah: **Pogodbene pošte II. reda:** Letni redni prejemki: plača 12.800 Din, doklada (50 % redne plače) 6400 Din. — **Gornja Lendava.** Izredni prejemki: za telegraf in telefon 360 Din in nagrada za selsko dostavo 6708 Din. — **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Izredni prejemki: nagrada za selsko dostavo 7332 Din. — **Sv. Peter v Sav. dolini.** Izredni prejemki: za telegraf in telefon 360 Din, za odpravo in sprejem pošte izven uradnih ur 182 Din in nagrada za prenos pošte 3600 Din, za selsko dostavo 2964 Din. —

Videm-Dobropolje. Izredni prejemki: za telegraf in telefon 360 Din, za odpravo in sprejem pošte izven uradnih ur 182 dinarjev in nagrada za prenos pošte 2400 Din, za selsko dostavo 4914 Din. —

Pogodbene pošte III. reda. Letni redni prejemki: redna plača 13.800 Din, doklada (50 % redne plače) 6900 Din. — **Dobrovnik v Prekmurju.** Izredni prejemki: nagrada za selsko dostavo 5528 dinarjev. — **Kozje.** Izredni prejemki: za telegraf 240 Din. — **Križe na Gorenjskem.** Izredni prejemki: za telegraf in telefon 360 Din, za odpravo in sprejem pošte izven uradnih ur 182 Din, za nadzor pomožne pošte 360 Din in nagrada za prenos pošte 2000 Din, za selsko dostavo 7176 Din. — **Lukovica.** Izredni prejemki: za telegraf in telefon 360 Din, za nadzor pomožne pošte 1080 Din, nagrada za selsko dostavo 3198 Din. —

Službena jamčevina pri omenjenih poštah iznaša 1200 Din. Natančnejši pogoji so naštetih v Okrožnicah XIII—1926. Pravilno kolkovane prošnje s prilogami naj se vlagajo na direkcijo pošte in telegrafa do 26. marca 1929. Med prilogami mora biti potrdilo krajevne oblasti (županstva), da ima prosilec zagotovljene prostore za pošto, kakor določa člen 16. Pravilnika o pogodbenih poštah.

Iz naših organizacij.

Trgovine v ponedeljek dne 25. t. m. Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča, da smejo biti trgovine v ponedeljek dne 25. t. m. odprte.

Ljubljanska borza.

Tečaj 22. marca 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22'815
Berlin 1 M	—	13'516
Bruselj 1 belga	—	7'9107
Budimpešta 1 pengö	—	9'931
Curij 100 fr.	1094'40	1097'40
Dunaj 1 šiling	7'9932	8'0232
London 1 funt	276'13	276'93
Newyork 1 dolar	—	56'85
Pariz 100 fr.	221'46	223'46
Praga 100 kron	168'32	169'12
Trst 100 lir	297'20	299'20

Vrednote: Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 127 Din; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 120 Din; »Stavbna družba« g. g., Ljubljana, denar 50 Din; »Šeširc«, tovarna škobukov d. d., Skofja Loka, denar 105 Din; Tvornica za dušik d. d., Ruše, denar 240, blago 250 dinarjev.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 1 m³ Din 260—300; brzojavni drogovi 250 do 280; bordonali merkantili 320—350; trami merkantili 260—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 600—650; škorete paralelne, od 16 cm naprej 660—700; škorete, podmerne, do 15 cm 500—550; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—630. Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske-plohi, naravni, oštrobrbi 750—1000; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—900; deske-plohi, parjeni, oštrobrbi 1000—1250; testoni 500 do 550; tavolete 1200—1250. Hrast: hlodi I., II. 450—700; bordonali 1300—1500; deske-plohi, neobrobjeni, boules 1300—1600; deske-plohi, neobrobjeni merkantili 650—1150; deske-plohi, oštrobrbi (podnice) 1200—1350; trizi 1050—1250. Drva: bukova 22—24; hrastova 20—23. Železniški pragovi: 2'60 m, 14'24; hrastovi 50—55. Oglje: bukovo za 100 kg 85—90.

Iščejo se:

testoni, 20 mm, media 23, I., II., III., z do 20 % ozkih (4 in 5 col), fco vagon, prihod Sušak pristanišče; jesenovi plohi in sicer: 4'50 m³ od 40 do 50 mm in 4'50 m³ pa od 60 do 80 mm, od 4 m naprej, od 25 cm naprej; remeljni: dolž. 4'50 m, 70/70 3 m³, 5 m, 60/60 2 m³, 70/70 9 m³, 80/80 4 m³, 6 m 60/60 2 m³, 70/70 7 m³, 80/80 3 m³; remeljni, 4 m dolgi: 3'5/7, 3; 4/4, 3; 5/5, 3; 6/6, 3; 7/7, 15, 8/8, 4, 9/9, 2; 10/10, 2; ca. 200 m³ hrastovih boules-ov od 35 cm prem. naprej, od 2'50 do 6 m dolž in v debel. 70, 80, 100 in 120 mm, fco vag. Sušak pristanišče; ca. 200 m³ hrastovih plohov Ia, oštrobrbi, paralelnih, očeljenih, v debelinah od 60 do 150 mm, od 20 cm širine naprej, s čim širšo medio, od 2—6 m dolžine, z toleranco 15 % od 1—1'90 metra, po možnosti suho blago, fco vagon Sušak pristanišče.

Zito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 305—307'50; bačka: 80 kg, 2 % primesi, mlevska voz., slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, 310—312'50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozovna, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 315 do 317'50 Din. — Koruza: bačka: času primerno suha, promptna dobava, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 322'50 do 325 Din; bačka: času primerno suha, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, od 330 Din do 335 Din. — Jetmen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 345—347'50; bački, ozimni, 67/68 kg, 330—332'50 Din. — Oves: bački, slovenska postaja, navadna vozovna, 305—310. — Meka: pšenična Og: fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendence: les: živahnejša; deželni pridelki: neizpremenjena. Zaključki: les: 9 vagonov; deželni pridelki: — vagonov; drugo: — vagonov.

TRG JAJEC.

Nakupovalne cene eksporterjev se gibljejo med Din 1'10—1'20. Na inozemskih trgih so cene padle; v Nemčiji je prodajna cena 150 do 155, v Švici 188 do 190 švic. frankov, po kvaliteti. Zboljšanje cen pričakujejo od Velike noči, a to bo le začasno; splošno prevladuje mnenje, da je absolutno pričakovati padanje cen in da bodo imeli eksporterji, ki na to ne mislijo, zgubo. V Švici nam zelo konkurira Italija, kjer je produkcija že polno v teku.

RAZNO.

Omejitve ameriške petrolejske produkcije od 1. aprila naprej. Na konferenci zastopnikov vseh večjih ameriških petrolejskih družb so ugotovili, da bo vprašanje najboljšega varčevanja s petrolejskimi viri prej rešeno kot se splošno misli. Konferenca je imenovala generalni odbor za zaščito petrolejskih virov; ta odbor je prejel predlog, naj se vsem družbam, ki producirajo petrolej v Zedinjenih državah, v Mehiki in v severni Južni Ameriki, priporoči, da od 1. aprila naprej omejijo dnevno petrolejsko produkcijo na produkcijo leta 1928. Srednja dnevna produkcija tega leta naj ne bo prekoračena. To naj bi bil prvi korak v tem vprašanju. Drugo vprašanje je, če se bo napravljeni sklep tudi res izvrševal.

Ameriška Glanzstoff in ameriška Bemberg se že zelo ugodno razvijata. Prva producira na dan že 12.000 funtov umetnosvilnega prediva. Obe družbi delata že z dobičkom.

Fiat. Občni zbor Fiat d. d. se je vršil v Rimu. Bilanca izkazuje 61.252.000 lir čistega dobička, iz katerega bodo kot lani izplačali 12½-odstotno dividend ali 25 lir za delnico. V poslovnem poročilu ugotavlja uprava, da so posledice nadvrednotenja lire in stabilizacije kazale še v prvih mesecih leta 1928 v kvarljivi smeri, da so pa proti koncu leta polagoma izginile ter se komaj še občutile. Zanimivo je, kaj izvaja uprava v poslovnem poročilu glede produkcije in prodaje politike svojega podjetja. Podjetje se bo prelevilo, toda ne tako, da bi se produkcijski stroški znižali v svrhu dosege velikega dobička, temveč

naj se z redukcijo nabavnih stroškov cene znižajo in naj se na ta način omogoči uporaba avtomobila vedno širšemu občinstvu, zlasti domačemu. Eksport naj igra v bodoče samo dopolnilno vlogo in naj obsega samo one tipe, ki obetajo večji dobiček.

Prudential Assurance Co. To je največja angleška in obenem največja evropska zavarovalna družba. Sedaj priobčuje računski zaključek za leto 1928. Lanski prirastek znaša 17.4 mil. funtov, premijski dohodki 11.78. Čisti dobiček v življenjskem zavarovanju je nesel 2.88 milijona funtov, v ljudskem zavarovanju 3.44. Vsa aktiva so narasla v lanskem letu za 10 milijonov funtov, na 219 milijonov funtov; od teh jih je doma in v inozemstvu investiranih 105.8 milijonov, od koje vsote pride nad 23 odstotkov na inozemske vrednostne papirje. — Pisali smo, da hoče ameriška Metropolitan Insurance Co. razširiti svoje delovanje na Evropo. O njenem razmerju do Prudential Assurance Co. še niso nič pisali.

TRŽNA POROČILA.**KOVINSKI TRG BAKRA ETC.**

Londonska kovinska borza doživlja dvige, kakor jih je v svoji 60-letni zgodovini še malo doživela. Bakru sta se pridružila še svinec in cink. Trg je vsled nenavadno velikih ameriških nakupov očitno desorganiziran. Za evropsko industrijo so posledice tega razvoja nedogledne. Sedaj ji ne manjka samo vsaka kalkulacijska podlaga za predelavo bakra, temveč tudi za svinca in cinka. — Angleški vladi predlagajo, naj natančno zasleduje tako politiko cen kot politiko zalog. Sedaj zaenkrat pač še nimajo no-

bene moči, da bi direktno posegli v potek razvoja. Poročila iz Amerike govori, da ni videti še nobenega znaka, da bi se razvoj čvrste tendence ustavil.

DOBAVA, PRODAJA.

Delave. Saobračajno - komercijelno odelenje direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 28. marca t. l. ponudbe glede dobave tiskovin. (Vzorci in pogoji so na vpogled pri istem odelenju.)

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 400 stotov portland-cementa; do 27. marca t. l. pa glede dobave 5000 kg ovrta. — Delavnica drž. železnic v Mariboru sprejema do 28. marca t. l. ponudbe glede dobave gonilnih osi. — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 4. aprila t. l. ponudbe glede dobave 250 kub. metrov jamskega lesa ter glede dobave bakrenega kabla. — Direkcija drž. rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1500 m tračnic. — Dne 13. aprila t. l. se bo vršila pri direkciji drž. železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave gonilnih jermenov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaje. Dne 15. aprila t. l. se bo vršila pri Auto-Komandi II. armijske oblasti v Sarajevu ofertalna licitacija glede prodaje starih avtomobilov in raznih avtomobilskih delov. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Gradjevinška uprava morna-

rice v Boki Kotorski sprejema ponudbe glede dobave nekaj kompletnih najmodernejših kopalnih naprav. — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 4. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 kompletne centrifugalne sesalke. — Direkcija drž. rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1500 m jeklenih vrvi. — Direkcija drž. železarne Vareš-Majdan sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave 5 vagonov moke, 4000 kg masti in 3000 kilogramov mila za pranje. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 4. aprila t. l. pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave jelovih tramov in letev ter glede dobave hrastovega skretniškega materiala. — Dne 8. aprila t. l. pri Upravi drž. monopolov, ekonomsko odelenje v Beogradu, glede dobave jermenov. — Dne 10. aprila t. l. pri direkciji drž. železnic v Subotici glede naprave in montiranja instalacije za odvajanje dima v kurilnici na tovarni postaji v Novem Sadu. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) Dne 2. aprila t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave 37.500 kg petroleja; dne 10. aprila t. l. pa pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 10.000 kg moke. (Pogoji so na vpogled pri navedenih komandah.)

Prodaja. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede prodaje 13.000 kg bukovega oglja. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode
Točna in solidna
postrežba!
Zahtevajte cenik!

-- Semena --

kakor:
črno deteljo, lucerno, peso,
trave, češki oves, grahoro
i. t. d. nudi najceneje
Fran Pogačnik,
Ljubljana
Dunajska cesta šte. 36
Zahtevajte cenik!

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

TRAJNO koristno darilo
je samo

„GRITZNER“ in „ADLER“
šivalni stroj ter pisalni stroj
„URANIA“.

Znižane cene, najlepše opreme edino le
pri

JOSIP PETELINC

Steklen papir
Flint-papir
Smirkovo platno
Naxos-smirk

i. t. d.

nudi najceneje iz
velike zaloge

Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

prporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne
pridelke. - Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lesna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki
na razpolago!

VINOCET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično

najmodernejše ureje-

na kisarna v Ju-

goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

VELETRGOVINA A. VOLK LJUBLJANA

ŽITA IN MOKE **RESLJEVA CESTA 24**

LASTNI AVTOMATIČNI VALJČNI MLIN.

Priporoča po najnižjih cenah razne mlevske proizvode in vse vrste žita,
kakor tudi pšenično moko iz prvovrstnih banaških mlinov.

SPECIJALNA TRGOVINA KRMIL.

Brzj.: Volk Ljubljana. Zahtevajte cenik! Telefon šte. 2449

Naročajte in širite „TRGOVSKI LIST!“

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVZNIKA. * TELEFON. ŠT. 2333